

ОДЛУКУ

О РАТИФИКАЦИЈИ СПОРАЗУМА О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ

Члан 1.

Ратификује се Споразум о социјалном осигурању између Босне и Херцеговине и Републике Словеније, потписан у Сарајеву 19. фебруара 2007. године на српском, босанском, хрватском и словеначком језику.

Члан 2.

Текст Споразума гласи:

СПОРАЗУМ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ

Босна и Херцеговина и Република Словенија, у настојању да уреде међусобне односе на подручју социјалног осигурања, закључују следећи Споразум:

І. ДИО ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 Дефиниције појмова

- (1) У овом споразуму наредни појмови имају следеће значење:
- "територија"
 - за Босну и Херцеговину територија Босне и Херцеговине,
 - за Републику Словенију подручје Републике Словеније;
 - "држављанин"
 - за Босну и Херцеговину - држављанин Босне и Херцеговине,
 - за Републику Словенију - држављанин Републике Словеније;
 - "правни прописи"
 - закони и други правни прописи који се односе на области наведене у ставу 1 члана 2 овог Споразума;
 - "надлежни органи"
 - за Босну и Херцеговину: Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине у сарадњи са надлежним органима у ентитетима Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, и то:
 - у Федерацији Босне и Херцеговине:
 - Федерално министарство здравства,
 - Федерално министарство рада и социјалне политике;
 - у Републици Српској:
 - Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске,
 - Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске;
 - у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине:
 - Фонд здравственог осигурања Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;
 - за Републику Словенију - Министарство за рад, породицу и социјална питања и Министарство за здравље;
 - "носилац"

- завод, фонд или орган надлежан за спровођење правних прописа из става 1 члана 2 овог Споразума;
 - "надлежни носилац"
 - носилац код ког је лице осигурано на дан кад је поднесен захтјев за давање или услугу или код ког има или би имала право на давање или услугу;
 - "органи за везу"
 - органи који су овлашћени за непосредне међусобне контакте ради лакшег спровођења овог Споразума;
 - "осигураник"
 - лице осигурано сходно правним прописима из става 1 члана 2 овог Споразума;
 - "члан породице"
 - лице које је као такво одређено или признато сходно правним прописима из става 1 члана 2 овог Споразума;
 - "период осигурања"
 - период плаћања доприноса и с њиме изједначени периоди укључујући посебан стаж до 1. јануара 1965. године, као и друге периоде који се као такви признају сходно правним прописима држава уговорница;
 - "пребивалиште" ("стално пребивалиште")
 - мјесто у које се лице насели с наміјером да у њему стално живи и у ком је пријављено у складу са одговарајућим правним прописима;
 - "боравиште" ("тренутно пребивалиште")
 - мјесто на територији једне државе уговорнице гдје се привремено задржава или борави лице које има пребивалиште на територији друге државе уговорнице;
 - "давање"
 - новчано давање сходно правним прописима из става 1 члана 2 овог Споразума;
 - "услуга"
 - здравствена услуга, укључујући ортопедска и друга помагала;
 - "хитне здравствене услуге"
 - услуге које није могуће одгодити, а да се тиме не угрози живот или здравље лица.
- (2) Други појмови у овом споразуму имају значење које одређују правни прописи који важе у свакој од држава уговорница.

Члан 2

Правни прописи на које се споразум односи

- (1) Овај споразум односи се на:
- правне прописе у Босни и Херцеговини који се односе на:
 - здравствену заштиту и здравствено осигурање,
 - пензионо и инвалидско осигурање,
 - додатак на дјецу и новчане накнаде за период породичног одсуства,

- d) осигурање у случају незапослености;
– словеначке правне прописе који се односе на:
a) здравствену заштиту и здравствено осигурање,
b) обавезно пензионо и инвалидско осигурање,
c) родитељску накнаду и додатак на дјецу,
d) запошљавање и осигурање за случај незапослености.

- (2) Сем ако у ставу 3 овог члана није другачије одређено, овај споразум односи се на све правне прописе који мијењају или допуњавају правне прописе из става 1 овог члана.
- (3) Овај споразум се не односи на правне прописе о другим системима социјалне сигурности, на новоуведена подручја социјалне сигурности и на системе који важе за жртве рата и његове посљедице.

Члан 3

Лица на која се Споразум примјењује

Овај споразум примјењује се на:

- a) лица за која важе или су важили правни прописи једне или обје државе уговорнице;
b) друга лица уколико остварују права на основу осигурања лица наведених под тачком а).

Члан 4

Равноправност код примјене правних прописа

Код примјене правних прописа једне државе уговорнице држављани друге државе уговорнице изједначени су с држављанима прве државе уговорнице, сем уколико овим споразумом није другачије одређено.

Члан 5

Исплате давања

- (1) Уколико није утврђено другачије овим споразумом, пензије и друга давања на која лице има право сходно правним прописима једне државе уговорнице не могу да буду умањена, промијењена, замрзнута, одузета или конфискована зато што лице које на њих има право пребива на територији друге државе уговорнице.
- (2) Држављанима друге државе уговорнице, који пребивају у трећој држави, прва држава уговорница исплаћује пензије и друга давања под истим условима као и својим држављанима који тамо пребивају.
- (3) Одредбе ст. 1 и 2 овог члана не односе се на заштитни додатак, додатак за помоћ и његу, на новчане накнаде које лица примају по основу инвалидитета, незапослености, трошкове сахране (погребнина) и давања за случај смрти (посмртнина). Ова давања исплаћују се само ако лице које је остварило то право има пребивалиште на територији државе уговорнице по чијим правним прописима је то право остварено.

Члан 6

Изједначеност правних чињеница

Ако обављање неке дјелатности на основу које лице стиче доходак или одређени вид обавезног осигурања у складу са правним прописима једне државе уговорнице има правно дејство на одређена давања из социјалног осигурања, таква дјелатност или вид обавезног осигурања има једнако правно дејство у другој држави уговорници.

II. ДИО

ОДРЕДБЕ О ПРИМЈЕНИ ПРАВНИХ ПРОПИСА

Члан 7

Опште правило обавезног осигурања

За обавезно осигурање запослених лица и лица која обављају самосталну дјелатност важе правни прописи државе уговорнице на чијој територији се обавља рад односно самостална дјелатност, сем ако није другачије одређено чл. 8 или 9 овог Споразума.

Члан 8

Деташирани радници и друга лица

- (1) Ако послодавац са сједиштем на територији једне државе уговорнице упути своје запослено лице на рад на територију друге државе уговорнице, на њега се примјењују правни прописи прве државе уговорнице до краја 24. календарског мјесеца од почетка рада на територији друге државе уговорнице, као да је још увијек запослен на територији прве државе уговорнице. Ако такав рад мора да се продужи за период дужи од предвиђена 24 мјесеца, примјена правних прописа државе уговорнице у којој послодавац има сједиште може изузетно да се продужи најдуже за 24 мјесеца уз пристанак надлежног органа државе уговорнице у којој се рад обавља.
- (2) Лица које обављају самосталну дјелатност на територији једне државе уговорнице, а одлазе на територију друге државе уговорнице како би тамо краће вријеме обављале такву дјелатност, остају осигурани сходно правним прописима прве државе уговорнице уколико њихов боравак у другој држави уговорници није дужи од 12 мјесеци. Ако наведена дјелатност због непредвиђених разлога траје дуже од 12 мјесеци, тада примјена правних прописа прве државе уговорнице може, уз сагласност надлежног органа државе уговорнице у којој се дјелатност привремено обавља, да се продужи најдуже за 12 мјесеци.
- (3) На путујуће особље послодавца који се бави ваздухопловним, друмским или жељезничким саобраћајем, примјењују се правни прописи државе уговорнице на чијој је територији сједиште послодавца.
- (4) На радника запосленог у пословници или у сталном представништву предузећа чије је сједиште на територији друге државе уговорнице примјењују се правни прописи државе на чијој је територији та пословница или стално представништво.
- (5) На посаду брода и на друга лица запослена на броду примјењују се правни прописи државе уговорнице под чијом заставом брод плови.
- (6) На лица запослена у државној управи која су упућена из једне државе уговорнице у другу примјењују се правни прописи државе уговорнице из које су лица упућена.

Члан 9

Лица запослена у дипломатским представништвима и конзулатима

- (1) На чланове дипломатског особља дипломатског представништва и конзуларне функционере примјењују се правни прописи државе уговорнице-пошиљаоца која их је послала у другу државу уговорницу - државу пријема.
- (2) Став 1 овог члана примјењује се и на чланове административног и техничког особља, као и на послугу дипломатског представништва и конзулата који нису држављани државе пријема и који у њој немају пребивалиште.
- (3) Изузетно од става 2 овог члана, чланови административног и техничког особља дипломатског представништва и конзулата који су држављани државе пошиљаоца и имају у држави пријема пребивалиште, могу у року од три мјесеца од почетка запослења да одаберу примјену правних прописа државе пошиљаоца.
- (4) Став 1 овога члана примјењује се и на лица запослена у личној служби код члана дипломатског особља или конзуларног функционера ако су они држављани државе пошиљаоца и имају у тој држави пребивалиште. Ако запослена лица нису држављани државе пошиљаоца и у тој држави немају пребивалиште, примјењују се правни прописи који важе у држави пријема.

Члан 10

Договор о изузећу

- (1) На заједнички захтјев запосленог лица и његовог послодавца надлежни органи обје државе уговорнице могу да се договоре да одступе од одредби чл. 7 до 9 овог Споразума, али при томе морају да узму у обзир врсту и околности запослења.
- (2) Ако за запослено лице, сходно ставу 1 овог члана, важе правни прописи прве државе уговорнице, иако је то лице запослено на територији друге државе уговорнице, примјењују се правни прописи тако као да је то лице запослено на територији прве државе уговорнице.

III. ДИО

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

1. Поглавље

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Члан 11

Сабирање периода осигурања

Ако је за стицање, очување или поновну успоставу права из здравственог осигурања потребан претходно навршен одређени период осигурања, тада се периоди осигурања који се рачунају сходно правним прописима обје државе уговорнице сабирају уколико се не односе на исти период.

Члан 12

Остваривање права

- (1) Осигураник који је здравствено осигуран код надлежног носиоца једне државе уговорнице има право на хитне здравствене услуге такође и у периоду привременог боравка на територији друге државе уговорнице.
- (2) Ако је осигураник случај већ наступио, осигураник мора да добије сагласност надлежних носилаца прије привремене промјене боравка. Сагласност може да се ускрати због здравственог стања, а може да се да и накнадно уколико претходно није била тражена из утврђених разлога.
- (3) Осигураник који је здравствено осигуран код надлежног носиоца једне државе уговорнице и има пребивалиште на територији друге државе уговорнице има право, на терет надлежног носиоца, на услуге носиоца у мјесту боравка сходно правним прописима који важе за тог носиоца.
- (4) За услуге веће вриједности (ортопедска и друга помагала) потребна је претходна сагласност надлежног носиоца, сем у случају када би се због одлагања услуге угрозио живот или здравље осигураника.
- (5) Осигураник који је здравствено осигуран код надлежног носиоца једне државе уговорнице и који је добио његово одобрење да иде на територију друге државе уговорнице ради лијечења које захтијева његово здравствено стање, има право на здравствене услуге на територији друге државе уговорнице сходно правним прописима те државе уговорнице и на терет надлежног носиоца.
- (6) Давања из здравственог осигурања плаћа надлежни носилац на свој терет и сходно својим правним прописима.
- (7) Одредбе ст. 1 до 6 овог члана примјењују се и на чланове породице осигураника.

Члан 13

Пензионери и чланови њихових породица

- (1) Пензионер који прима пензију сходно правним прописима обје државе уговорнице има право на здравствено осигурање сходно правним прописима државе уговорнице у којој има пребивалиште.
- (2) Пензионер који прима пензију само сходно правним прописима једне државе уговорнице, а има пребивалиште на територији друге државе уговорнице, има право на здравствене услуге сходно правним прописима друге

државе уговорнице, а на терет надлежног носиоца прве државе уговорнице. У случају боравка на територији прве државе уговорнице тај пензионер има право на хитне здравствене услуге сходно правним прописима и на терет те државе уговорнице.

- (3) Чланови породице пензионера који су здравствено осигурани у једној држави уговорници и имају пребивалиште на територији друге државе уговорнице Споразума имају право на здравствене услуге на терет надлежног носиоца. Обим, врста и начин извршавања здравствених услуга се одређују сходно правним прописима државе уговорнице у којој они имају пребивалиште, а круг чланова породице и трајање права се одређује сходно правним прописима који важе за надлежног носиоца.

Члан 14

Носиоци који осигуравају здравствене услуге

Здравствене услуге из чл. 12, 13, 16 и 17 овог Споразума осигурава:

- у Босни и Херцеговини - организациона јединица носиоца здравственог осигурања која је надлежна сходно мјесту пребивалишта или боравишта осигураника;
- у Словенији - територијална јединица Завода за здравствено осигурање Словеније, надлежна сходно мјесту пребивалишта или боравишта осигураника.

Члан 15

Повраћај трошкова

- (1) Повраћај трошкова здравствених услуга надокнађује надлежни носилац у стварном износу, сем управних трошкова.
- (2) Надлежни носиоци могу да се договоре такође и о другом начину обрачунавања трошкова.

2. Поглавље

ПОВРЕДА НА РАДУ ИЛИ ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Члан 16

Повреда на раду или професионална болест

- (1) Осигураник који због повреде на раду или због професионалне болести има право на здравствене услуге сходно правним прописима једне државе уговорнице има у периоду боравка на територији друге државе уговорнице право на здравствене услуге на терет надлежног носиоца, а у складу са правним прописима који важе у мјесту боравишта. Тада се користе ст. 2 и 4 члана 12 овог Споразума.
- (2) Трошкови здравствених услуга се надокнађују у складу са одредбама члана 15 овог Споразума.

Члан 17

Несрећа на путу на посао

Уколико осигураник са пребивалиштем у једној држави уговорници путује на основу важећег уговора о раду, а ради обављања посла, у другу државу уговорницу, без прекида и најкраћим путем, те ако у току тог путовања у мјесто запослења доживи несрећу, носилац друге државе уговорнице обезбјеђује одговарајуће услуге и давања у складу са својим правним прописима о осигурању у случају повреде на раду. Исто важи и за несрећу коју доживи запослено лице при повратку у државу пребивалишта непосредно након истека уговора о раду на основу ког је то лице било у другој држави уговорници.

Члан 18

Давање у случају професионалног обољења

- (1) Ако треба у случају професионалне болести да се узму у обзир правни прописи обје државе уговорнице, давање се одобрава само у складу са правним прописима оне државе

уговорнице на чијој територији је осигураник последњи пут обављао тај посао који може да проузрокује ту професионалну болест, уколико осигураник сходно тим правним прописима испуњава услове.

- (2) Ако је осигураник у једној држави уговорници већ стекао право на давање због професионалне болести, надлежни носилац те државе уговорнице мора и даље да обезбјеђује давање и у случају погоршања болести. Ако је пак осигураник након стицања права на давање у првој држави уговорници обављао посао у другој држави уговорници, код ког постоји једнак ризик за професионалну болест због које је већ стекао право на давање, тада мора на давање то једнако давање да обезбједи носилац друге државе уговорнице.

3. Поглавље НОВЧАНА НАКНАДА У ПЕРИОДУ ПОРОДИЉСКОГ ОДСУСТВА ОДНОСНО РОДИТЕЉСКА НАКНАДА

Члан 19

Новчана накнада у периоду породилског одсуства односно родитељска накнада

- (1) Лица која пређу из једне државе уговорнице у другу државу уговорницу имају право на новчану накнаду у периоду породилског одсуства, односно родитељску накнаду, сходно правним прописима државе уговорнице у којој су била осигурана у тренутку стицања тог права, уколико испуњавају услове које за стицање тих давања прописује та држава уговорница.
- (2) Уколико је за стицање права на новчану накнаду за период породилског одсуства, односно родитељске накнаде, у складу са правним прописима државе уговорнице која обезбјеђује давање потребан претходни период осигурања, по потреби се сабирају периоди осигурања у обје државе уговорнице.
- (3) Ако висина новчане накнаде за период породилског одсуства, односно родитељска накнада, зависи од висине претходне плате лица које има право на ту накнаду и ако је то лице навршило прописани период осигурања на начин наведен у ставу 2 овог члана, тада се као претходна плата израчунава само плата коју је то лице остварило у држави уговорници која обезбјеђује право на новчану накнаду у периоду породилског одсуства, односно родитељску накнаду, и то тако да се плата зарађена у тој држави рачуна као плата у cjелокупном прописаном периоду.

4. Поглавље СТАРОСТ, ИНВАЛИДИТЕТ И СМРТ

Члан 20

Сабирање периода осигурања

- (1) Ако је осигураник остварио периоде осигурања у складу са правним прописима обје државе уговорнице тада се они сабирају код остваривања, очувања или поновног признавања права на давања, у случају да се не односе на исти период. У ком обиму и како се узима у обзир период осигурања одређују правни прописи државе уговорнице у којој је осигураник навршио тај период осигурања.
- (2) Ако приликом примјене става 1 овог члана нису испуњени услови да се признају права на давања за држављане држава уговорница, надлежни носилац узима у обзир такође и период осигурања навршен у трећим државама са којима су обје државе уговорнице склопиле споразуме о социјалном осигурању или социјалној заштити, у којима је предвиђено сабирање периода осигурања. Ако је само једна држава уговорница склопила уговор са трећом државом, носилац те државе уговорнице узима у обзир за држављане држава уговорница такође и период осигурања који је навршен у трећој држави.

- (3) Период осигурања, остварен у другој држави уговорници, узима се у обзир само у стварном трајању.

Члан 21

Утврђивање самосталног давања

Ако сходно правним прописима једне државе уговорнице постоји право на давање без сабирања периода осигурања, носилац те државе уговорнице обезбјеђује одговарајуће давање само на основу периода осигурања који он узима у обзир у складу са својим правним прописима.

Члан 22

Утврђивање сразмјерног дијела давања

Ако осигураник или члан његове породице испуњава услове за давање само уз примјену члана 20 овог Споразума, тада се право на давање утврђује на следећи начин:

- (a) Носилац сваке државе уговорнице утврдиће, у складу са својим правним прописима, да ли одређено лице испуњава, сабирањем периода осигурања као што је то наведено у члану 20 овог Споразума, услове за признавање права на давање.
- (b) Ако постоји право на давање сваки носилац који долази у обзир израчунаће прво теоретски износ давања који би морао да исплаћује у случају када би сходно својим правним прописима узео у обзир cjелокупни период осигурања, навршен сходно правним прописима обје државе уговорнице, и период осигурања из става 2 члана 20 овог Споразума. Ако је износ давања независан од дужине периода осигурања тада он важи као теоретски износ.
- (c) На основу овог износа носилац ће одредити износ који је дужан да исплаћује и сразмјерно према дужини периода осигурања, сходно својим правним прописима и cjелокупном периоду осигурања.
- (d) Ако су приликом примјене тачке (c) укупни период осигурања који се узима у обзир сходно правним прописима држава уговорница и период осигурања из става 2 члана 20 овог Споразума дужи од најдуже могућег периода осигурања који је сходно правним прописима једне државе уговорнице одређен за утврђивање висине давања, тада се дјелимични износ за исплату израчунава сразмјерно периоду осигурања који се узима у обзир сходно правним прописима те државе уговорнице и њеног најдуже могућег периода осигурања.
- (e) Приликом примјене тачке (b) овог члана, код одређивања пензионе основе свака држава уговорница израчунава само период осигурања остварен у складу са својим правним прописима.

Члан 23

Период осигурања краћи од 12 мјесеци

Ако период осигурања који се узима у обзир сходно правним прописима једне државе уговорнице не износи укупно 12 мјесеци, тада се сходно њеним правним прописима не признаје никакво давање. Ова одредба не важи у случају да сходно тим правним прописима постоји право на давање само на основу тог периода осигурања. У том случају носилац друге државе уговорнице, приликом стицања, очувања или поновног признавања права на давање и његовој висини, узмеће у обзир само период осигурања за који је плаћен допринос као да је навршен сходно његовим правним прописима.

5. Поглавље НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Члан 24

Сабирање периода осигурања

Период осигурања, постигнут обавезним осигурањем у складу са правним прописима једне државе уговорнице, узима се у обзир у потребној мјери приликом утврђивања права на новчану накнаду у случају незапослености сходно правним прописима друге државе уговорнице, уколико је незапослено лице било у радном односу у држави уговорници у којој

уत्वрђује накнаду у периоду задњих 18 мјесеци прије него што је поднесен захтјев за накнаду и уколико је најмање девет мјесеци било обавезно осигурано за случај незапослености, те уколико при томе нису били прекршени прописи о запошљавању странаца.

6. Поглавље ДЈЕЧИЈИ ДОПЛАТАК

Члан 25

Право на дјечији доплатак

- (1) Право на дјечији доплатак се сходно правним прописима једне државе уговорнице признаје и за дјецу држављане друге државе уговорнице која имају пребивалиште, односно боравиште, у првој држави уговорници.
- (2) Ако су приликом примјене одредби овог Споразума испуњени услови за стицање права на дјечији доплатак, у складу са правним прописима обје државе уговорнице, тада се право на дјечији доплатак признаје у складу са правним прописима оне државе уговорнице у којој дијете има пребивалиште, односно боравиште.
- (3) Дјеца, у смислу овог поглавља, су лица за која је предвиђен дјечији доплатак сходно важећим правним прописима обје државе уговорнице.

IV. ДИО РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26

Спровођење Споразума

- (1) Надлежни органи ће административним договором одредити начин спровођења овог Споразума.
- (2) Договором из става 1 овог члана надлежни органи ће због лакшег споразумјевања и ради успостављања једноставне и брзе везе између носилаца обје државе уговорнице одредити органе за везу.
- (3) Надлежни органи држава уговорница ће се обавјештавати о следећем:
 - а) о свим мјерама које ће бити прихваћене за примјену овог Споразума;
 - б) о свим промјенама правних прописа у вези са примјеном овог Споразума, најкасније у року од 60 дана након њиховог ступања на снагу.
- (4) Приликом примјене овог Споразума надлежни органи и носиоци обје државе уговорнице морају да се помажу и опходе као да се ради о примјени сопствених правних прописа. Таква помоћ је бесплатна.
- (5) Надлежни органи и носиоци обје државе уговорнице могу да ради примјене овог Споразума успоставе непосредан међусобни контакт, као и са заинтересованим лицима или њиховим опуномоћеницима.
- (6) Надлежни органи и носиоци једне државе уговорнице не смију да одбију поднесене захтјеве или дописе због што су написани језиком друге државе уговорнице.
- (7) Лекарске прегледе који се врше ради примјене правних прописа једне државе уговорнице, а односе се на лица са пребивалиштем на територији друге државе уговорнице, на молбу надлежног носиоца и на његов терет, обавиће носилац у мјесту пребивалишта лица. Ако се лекарски прегледи обављају у интересу обје државе уговорнице трошкови се не накнађују.

Члан 27

Ослобађање од овјере и плаћања такси

- (1) Ако су сходно правним прописима једне државе уговорнице писани поднесци и исправе који треба да се поднесу приликом примјене тих правних прописа дјелимично или у потпуности ослобођени такси, укључујући и конзуларне и управне таксе, тада то ослобађање важи и за одговарајуће

писане поднеске и исправе који треба да се поднесу приликом примјене овог Споразума или правних прописа друге државе уговорнице из члана 2 став 1 овог Споразума.

- (2) За исправе које треба да се поднесу приликом примјене овог Споразума или правних прописа једне државе уговорнице из члана 2 став 1 овог Споразума службама друге државе уговорнице није потребна овјера, односно нека слична формалност.

Члан 28

Подношење захтјева

- (1) Захтјеви, изјаве или правна средства која се приликом примјене овог Споразума или правних прописа једне државе уговорнице поднесу надлежном органу или носиоцу једне од држава уговорница сматрају се као захтјеви, изјаве или правна средства поднесена надлежном органу или носиоцу друге државе уговорнице.
- (2) Захтјев за давање поднесен сходно правним прописима једне државе уговорнице сматра се као захтјев за одговарајуће давање сходно правним прописима друге државе уговорнице. То не важи када подносилац захтјева изричито тражи да се одгоди остваривање права на давање у случају старости, стечених сходно правним прописима друге државе уговорнице.
- (3) Захтјеви, изјаве или правна средства који код примјене правних прописа једне државе уговорнице морају да се поднесу у одговарајућем року неком органу, носиоцу или другој надлежној служби те државе уговорнице, могу у истом року да се поднесу одговарајућем органу, носиоцу или другој надлежној служби друге државе уговорнице.
- (4) У случајевима из ст. 1, 2 и 3 овог члана органи одмах непосредно или посредовањем органа за везу достављају поднесене захтјеве, изјаве или правна средства одговарајућем носиоцу друге државе уговорнице.

Члан 29

Валута и обрачуњски курс

- (1) Носилац надлежан за исплату давања сходно правним прописима једне државе уговорнице давања признаје у валути која важи у тој држави уговорници.
- (2) Исплате давања из става 1 овог члана кориснику који има пребивалиште у другој држави уговорници обављају се у конвертибилној валути (ЕВР).
- (3) Исплате између носилаца држава уговорница обављају се у конвертибилној валути (ЕВР).
- (4) Код прерачунавања давања у валуту друге државе уговорнице је мјеродаван курс који важи на дан кад је носилац дозначио давање органу исплате своје државе ради исплате у другу државу уговорницу.

Члан 30

Признавање извршних одлука

- (1) Извршне одлуке судова, као и одлуке других органа или носилаца једне државе уговорнице, те докази о неплаћању доприноса (исправе) или других потраживања из социјалног осигурања, као и захтјев за враћање неоправдано примљеног давања, признају се и у другој држави уговорници.
- (2) Признавање може да се одбије једино ако је у супротности са правним поретком оне државе уговорнице у којој би одлука или исправа требало да се призна.
- (3) На основу извршних одлука и исправа, признатих сходно ставу 1 овог члана, спроводи се извршење у другој држави уговорници. Извршни поступак спроводи се сходно правним прописима који вриједе за извршење донесених одговарајућих одлука и исправа у оној држави уговорници на чијем се подручју спроводи извршење. Примјерак

одлуке или исправе мора да садржи потврду о њеној извршности (клаузула о извршности).

Члан 31 **Обрачун аконтације**

- (1) Ако је носилац једне државе уговорнице исплатио аконтацију давања, тада ће се исплаћена аконтација на његов захтјев наплатити задржавањем исплате износа за исти период на који постоји право на давање сходно правним прописима друге државе уговорнице.
- (2) Ако је носилац једне државе уговорнице исплатио више давања него што је требало за период за који носилац друге државе уговорнице мора накнадно да исплати одговарајуће давање, тада се разлика између припадајућег давања и висине износа који треба накнадно да се исплати рачуна као аконтација у смислу става 1 овог члана.

Члан 32 **Накнада штете**

- (1) Ако лице које сходно правним прописима једне државе уговорнице има право на накнаду штете од трећег лица која је настала на територији друге државе уговорнице, тада захтјев за накнаду штете прелази на носиоца прве државе уговорнице, и то сходно правним прописима који важе за ту државу уговорницу.
- (2) Ако захтјев за накнаду штете за истоимена давања из истог случаја настале штете припада носиоцу и једне и друге државе уговорнице, тада треће лице може да удовољни захтјеву оба носиоца плаћањем једном или другом носиоцу уз ослобађајући учинак. У међусобном односу носиоци су дужни да изврше поравнање у сразмјерним дијеловима.

Члан 33 **Рјешавање спорова**

- (1) Спорови у вези са спровођењем овог Споразума рјешавају се између надлежних органа договорно.
- (2) Ако се спор не ријешава на начин из става 1 овог члана у року од шест мјесеци од првог предлога за почетак преговора, предаје се арбитражи чiji састав и поступак ће бити предмет договора између држава уговорница. Одлука арбитраже је за државе уговорнице коначна и обавезујућа.

V. ДИО **ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 34 **Право на давање**

- (1) Овај споразум се не примјењује за исплату давања за период прије његовог ступања на снагу.
- (2) За утврђивање права на давање сходно овом споразуму узима се у обзир и период осигурања који је остварен сходно правним прописима држава уговорница прије ступања на снагу овог Споразума.
- (3) Без обзира на став 1 овог члана, овај споразум важи и за случајеве осигурања настале прије његовог ступања на снагу.
- (4) Давања која постају предмет плаћања тек на основу овог Споразума утврђују се на захтјев корисника. Уколико је захтјев поднесен у року од двије године од ступања на снагу овог Споразума, тада се давање признаје од његовог ступања на снагу. Ако је захтјев поднесен након тог рока онда се давање признаје од дана одређеног у складу са правним прописима сваке државе уговорнице.
- (5) Без обзира на одредбу члана 20 став 3 овог Споразума, периоди осигурања навршени до 8. октобра 1991. године у складу са правним прописима држава уговорница који су важали у вријеме када су обје државе уговорнице примјењивале правне прописе бивше Социјалистичке

Федеративне Републике Југославије узимају се у обзир у трајању како су признате сходно тим правним прописима.

Члан 35 **Урачунавање периода осигурања**

- (1) Периоде осигурања који су навршени у другим државама које је бивша Социјалистичка Федеративна Република Југославија преузела на основу међународних уговора са тим државама преузима на свој терет држава уговорница чији је осигураник држављанин на дан кад је поднесен захтјев за пензију. У случају да осигураник има држављанство обје државе уговорнице, периоде осигурања преузима на свој терет држава уговорница у којој осигураник има пребивалиште на дан кад је поднесен захтјев за пензију. У случају да осигураник није држављанин држава уговорница или држављанин било које од држава наследица бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, наведени периоди осигурања иду на терет носиоца државе уговорнице чији је републички држављанин био тај осигураник на дан када су преузете обавезе по међународном споразуму.
- (2) Периоди осигурања навршени сходно правним прописима бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије о пензионом и инвалидском осигурању војних осигураника од 1. јануара 1973. до 8. октобра 1991. године падају на терет државе уговорнице чији је осигураник држављанин на дан ступања на снагу овог Споразума. У случају да лице има држављанство обје државе уговорнице, наведене периоде урачунаће на свој терет држава уговорница у којој лице има пребивалиште на дан ступања на снагу овог Споразума.

Члан 36 **Давања сходно претходним правним прописима**

- (1) Давања која је надлежни носилац једне државе уговорнице признао до 7. октобра 1991. године сходно правним прописима бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, са урачунавањем периода осигурања навршеног сходно правним прописима друге државе уговорнице, остају обавеза надлежног носиоца државе уговорнице који је та давања признао.
- (2) Пензија коју је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у смислу става 1 овог члана, остаје обавеза носиоца државе уговорнице који ју је признао и не прерачунава се ни у случају ако надлежни носилац друге државе уговорнице пензионеру призна пензију или сразмјерни дио пензије примјеном овог Споразума, на основу периода осигурања који приликом одређивања пензије сходно ставу 1 овог члана још није био урачунат чак и када је тај период краћи од 12 мјесеци.
- (3) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у сразмјерном дијелу у периоду од 8. октобра 1991. године до почетка важења овог Споразума, уз урачунавање периода осигурања навршеног сходно правним прописима друге државе уговорнице и примјеном неког трећег међународног споразума о социјалном осигурању, изузев споразума склопљених између држава насталих на територији бивше СФРЈ, не прерачунавају се сходно одредбама овог Споразума. Исто важи и за тзв. "самосталне" пензије признате у истом периоду на основу укупног периода осигурања, навршеног сходно правним прописима обје државе уговорнице, уколико је на основу тих периода осигурања носилац неке треће државе признао своје давање у складу са међународним споразумом о социјалном осигурању склопљеним између једне од држава уговорница и те треће државе.
- (4) Након смрти пензионера из става 1 до 3 овог члана одредбе наведених ставова се примјењују и за остваривање права на удовичку, односно породичну пензију.

Члан 37

Поновно одређивање пензија

- (1) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у периоду од 8. октобра 1991. године до почетка важења овог Споразума, уз урачунавање периода осигурања навршеног сходно правним прописима друге државе уговорнице, одређују се сходно службеној дужности у складу са одредбама овог Споразума. То важи и за давања која су по први пут била призната у једној од држава уговорница до 7. октобра 1991. године, а затим у периоду из претходне реченице остварена и призната у другој држави уговорници на основу претежног стажа осигурања, навршеног сходно правним прописима те државе уговорнице. У тим случајевима дан када је носилац прве државе уговорнице започео поступак важи као дан подношења захтјева, у складу са правним прописима друге државе уговорнице. Тако одређена давања припадају од првог дана наредног мјесеца након мјесеца у ком је надлежни носилац који је први признао право на пензију започео поступак за поновно одређивање пензије.
- (2) Услови за стицање права на пензију из става 1 овог члана у другој држави уговорници одређују се сходно правним прописима који важе на дан ступања на снагу овог Споразума. Ако сходно правним прописима друге државе уговорнице нису испуњени услови за признање права на пензију на дан ступања на снагу овог Споразума, давања остају обавеза државе уговорнице која их је признала.
- (3) Ако би примјеном става 1 овог члана збир пензија одређених сходно правним прописима обје државе уговорнице био мањи од већ признате пензије која се на дан поновног одређивања исплаћује сходно правним прописима једне државе уговорнице, тада ће надлежни носилац те државе уговорнице исплаћивати кориснику и разлику између своје већ признате пензије и збира пензија одређених сходно правним прописима обје државе уговорнице на следећи начин:
 - a) Кориснику који је пензију већ стекао сходно правним прописима једне државе уговорнице и који има на дан поновног одређивања пензије пребивалиште у тој држави уговорници надлежни носилац исплаћиваће и даље пензију у износу који би му припадао сходно правним прописима те државе уговорнице. У том случају надлежни носилац друге државе уговорнице исплаћиваће своју пензију непосредно надлежном носиоцу прве државе уговорнице.
 - b) Кориснику који је право на пензију већ стекао у тој држави уговорници и има на дан поновног одређивања пензије пребивалиште у другој држави уговорници или у некој трећој држави, надлежни носилац прве државе уговорнице исплаћиваће пензију, наново одређену сходно својим правним прописима, и разлику између последњег исплаћеног износа раније признате пензије и збира пензија одређених сходно правним прописима обје државе уговорнице. Разлику из претходне реченице надлежни носилац прве државе уговорнице исплаћиваће све док збир пензија одређених сходно

правним прописима обје државе уговорнице не достигне висину претходно исплаћиване пензије. За покриће преplate код носиоца прве државе уговорнице носилац друге државе уговорнице исплаћиваће своје пензије носиоцу прве државе уговорнице све док носилац прве државе уговорнице поновно не одреди пензију и док преplate код носиоца прве државе уговорнице не буде подмирена, а затим ће пензију исплаћивати непосредно кориснику. О свакој промени своје пензије он ће, све док то буде потребно, обавјештавати надлежног носиоца прве државе уговорнице.

- (4) Надлежни носилац прве државе уговорнице одредиће поновно пензију на основу наново утврђеног периода осигурања у складу са овим споразумом само у случају да носилац друге државе уговорнице призна право на пензију у складу са ст. 1 и 2 овог члана.
- (5) Пензије које је надлежни носилац једне државе уговорнице признао у периоду након 7. октобра 1991. године и до ступања на снагу овог Споразума, на основу периода осигурања краћег од 12 мјесеци навршеног сходно правним прописима те државе уговорнице и са урачунавањем периода осигурања навршених искључиво сходно правним прописима друге државе уговорнице, поново ће се одредити примјеном члана 23 овог Споразума и става 1 овог члана.

Члан 38

Ступање на снагу и трајање Споразума

- (1) Овај споразум подлијеже ратификацији. Исправе о ратификацији треба да се што је могуће прије размијене дипломатским путем.
- (2) Овај споразум ступа на снагу првог дана другог мјесеца након истека оног мјесеца у ком су стране измијениле исправе о ратификацији.
- (3) Овај споразум закључује се на неодређено вријеме. Свака држава уговорница може да га откаже са отказним роком од шест мјесеци. Отказ дјелује са истеком текуће календарске године и мора да се преда у писменој форми, дипломатским путем.
- (4) У случају отказа овог Споразума његове одредбе за стечена права и даље остају на снази, и то без обзира на ограничавајуће одредбе које предвиђају системи са тог подручја у случају боравка корисника у иностранству.
- (5) У случају отказа овог Споразума поступци за остваривање права започети на основу овог Споразума окончаће се сходно одредбама овог Споразума.

Ради потврђивања наведеног опуномоћеници су потписали овај споразум.

Састављено у Сарајеву дана 19.02.2007. године у два изворника на службеним језицима Босне и Херцеговине - српском, босанском и хрватском језику те словеначком језику, при чему су сви текстови једнако вјеродостојни.

За Босну и Херцеговину
Средоје Новић

За Републику Словенију
Marjeta Cotman

Члан 3.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ" на српском, босанском и хрватском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-011-2140-11/07
27. јуна 2007. године
Сарајево

Председавајући
Предсједништва БиХ
Небојша Радмановић, с. р.

На основу члана V. 3. (d) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука PS БиХ, број 59/07 од 22. маја 2007. године), Предсједништво Босне и Херцеговине на 18. сједници, одржаној 27. јуна 2007. године, donijelo је